

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 20 februari 2009 (24.02)
(OR. en)**

**6417/1/09
REV 1**

**Interinstitutioneel dossier:
2009/0802(CNS)**

COPEN 32

NOTA - HERZIENING

van: het voorzitterschap
aan: het Coreper/de Raad

Nr. voorstel: 5208/09 COPEN 7 + ADD 1 + ADD 2
nr. vorig doc.: 5804/09 COPEN 17

Betreft: Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad over het voorkomen en oplossen van
jurisdictiegeschillen in strafzaken
- Bevestiging van conclusies over specifieke kwesties

Inleiding

1. In brieven die het secretariaat-generaal in januari 2009 heeft ontvangen, hebben de Tsjechische Republiek, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië, de Slowaakse Republiek en het Koninkrijk Zweden een initiatief gepresenteerd voor een kaderbesluit van de Raad over het voorkomen en oplossen van jurisdictiegeschillen in strafzaken.
2. Het Coreper heeft op 22 januari 2009 nota genomen van het initiatief en besloten de tekst voor advies aan het Europees Parlement voor te leggen. Het Coreper heeft ook besloten de tekst van het voorgestelde kaderbesluit bekend te maken in het Publicatieblad van de Europese Unie¹.

¹ 5155/09 COPEN 2.

3. De tekst van het initiatief staat in document 5208/09 COPEN 7 + ADD 1, de toelichting bij het initiatief in document 5208/09 COPEN 7 + ADD 2.

Bespreking in de groep en in het CATS

4. De Groep samenwerking in strafzaken heeft op 6 en 7 januari 2009 een algemene gedachte-wisseling over het voorgestelde kaderbesluit gehouden. De groep heeft in zijn vergaderingen van 21, 22 en 23 januari 2009 gesproken over specifieke kwesties zoals de doelstellingen en de werkingssfeer van het instrument, de bevoegde autoriteiten en de communicatieprocedure die moet worden gevolgd om "contact op te nemen".
5. Het voorzitterschap heeft, naar aanleiding van de werkzaamheden van de groep, conclusies over de specifieke kwesties voorgelegd aan het Comité van artikel 36¹. Op 11 februari 2009 heeft het CATS deze conclusies nog op enkele punten bijgesteld en bevestigd. Het CATS verzoekt de groep het nodige te doen om deze conclusies te vertalen in een concrete formulering voor de artikelen van het kaderbesluit.
6. In de punten 7, 8 en 9 presenteert het voorzitterschap een nieuwe versie van de conclusies over specifieke kwesties, die opgesteld is naar aanleiding van de bevindingen van het CATS. Het Coreper heeft die nieuwe versie besproken op 18 februari 2009. Aangezien de delegaties in het algemeen zeer positief hebben gereageerd en de meeste delegaties ervoor pleitten om de tekst geenszins meer te wijzigen, heeft het voorzitterschap besloten de huidige versie van de tekst te handhaven; daarmee lijkt een goed evenwicht te zijn gevonden tussen de standpunten en de belangen van alle delegaties.

Conclusies over specifieke kwesties

7. Wat de doelstellingen en de werkingssfeer van het kaderbesluit betreft, zijn de delegaties overeengekomen dat het instrument nauwere samenwerking moet trachten te bevorderen tussen de bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten waar strafzaken lopen, in het belang van een efficiënte en goede rechtsbedeling.

¹ 5804/09 COPEN 17.

Die nauwere samenwerking heeft ten doel te voorkomen dat tegen één betrokkene in verschillende lidstaten parallelle strafzaken worden gevoerd, hetgeen zou kunnen leiden tot twee einduitspraken voor dezelfde zaak (ne bis in idem-beginsel¹).

Overeengekomen werd dat, wanneer een bevoegde autoriteit in een lidstaat waar een strafzaak loopt gegronde redenen heeft om aan te nemen dat in een andere lidstaat een parallelle strafprocedure wordt gevoerd voor dezelfde feiten waarbij dezelfde pers(o)on(en) betrokken is/zijn, de betrokken autoriteit verplicht is contact op te nemen met de bevoegde autoriteit in de andere lidstaat.

Wat het nieuwe criterium "gegronde redenen om aan te nemen" betreft, werd bij wijze van compromis overeengekomen dat in een overweging enkele voorbeelden zullen worden gegeven van situaties waarin die redenen voorhanden kunnen zijn. De precieze formulering van deze overweging zal door de voorbereidende Raadsinstanties worden besproken.

De algemene vaststelling was dat het nuttig zou kunnen zijn om nauwere samenwerking ook aan te moedigen wanneer de strafprocedure betrekking heeft op dezelfde of verwante feiten waarbij verschillende personen betrokken zijn. De meeste delegaties waren echter van oordeel dat samenwerking op dat gebied facultatief moet blijven en de vraag werd dan ook gesteld of dit eigenlijk wel in het kaderbesluit moet worden geregeld. Voorgesteld werd dit punt aan te snijden in een verklaring van de Raad voor de notulen van de zitting waarin het kaderbesluit uiteindelijk wordt aangenomen.

De delegaties kwamen overeen de werkzaamheden allereerst te richten op samenwerking in "ne bis in idem-gevallen", en in een later stadium te bekijken welke weg gevolgd zal worden inzake mogelijke samenwerking in andere situaties.

¹ Het begrip "ne bis in idem" zal worden verduidelijkt in een overweging van het kaderbesluit, met een verwijzing naar de jurisprudentie van het Europees Hof van Justitie en de Schengen-uitvoeringsovereenkomst.

Het Coreper en de Raad wordt verzocht de bovenvermelde algemene conclusies over doelstellingen en werkingssfeer te bevestigen, en met name:

- **dat de werkingssfeer van het kaderbesluit aanvankelijk beperkt blijft tot "ne-bis-in-idem"-situaties;**
 - **dat situaties die op dezelfde of verwante feiten betrekking hebben en waarbij verschillende personen betrokken zijn, in een later stadium besproken zullen worden;**
 - **dat het criterium "gegronde redenen om aan te nemen" gebruikt zal worden voor het verplicht contact opnemen; er zullen enkele voorbeelden gegeven worden in een overweging.**
8. Ook de kwesties "strafzaak" en de "bevoegde autoriteiten" die zullen optreden op grond van het kaderbesluit werden besproken.

Er was algemene overeenstemming over het feit dat onder "strafzaak" in het voorgestelde kaderbesluit zowel de fase vóór het proces als het eigenlijke strafproces (voor een rechter) begrepen zijn, conform het nationale recht. Overwegende dat de autoriteiten die op grond van het kaderbesluit bevoegd zijn om op te treden in de meeste gevallen rechterlijke instanties (openbaar aanklagers, rechters) zijn, was het algemene oordeel dat niet behoort te worden uitgesloten dat krachtens het nationale recht van sommige lidstaten ook politieke autoriteiten die deelnemen aan de justitiële samenwerking, bevoegd zouden kunnen zijn om op te treden op grond van het kaderbesluit, geheel conform de rechtsgrond in artikel 31 VEU over justitiële samenwerking in strafzaken.

De delegaties kwamen overeen dat "rechtstreeks contact" tussen de bevoegde autoriteiten het grondbeginsel van de samenwerking in de context van dit kaderbesluit moet zijn. Elke lidstaat moet kunnen bepalen welke autoriteiten bevoegd zijn om op zijn grondgebied op te treden op grond van het kaderbesluit, een en ander overeenkomstig het beginsel van nationale procedurele autonomie.

Men kwam echter overeen dat de lidstaten een of meer "centrale autoriteiten" moeten kunnen aanwijzen die een subsidiaire rol kunnen spelen door administratieve bijstand te verlenen aan de bevoegde autoriteiten in de context van het kaderbesluit. Die bijstand kan met name bestaan in het ontvangen en doorzenden van correspondentie in het kader van dit besluit.

Het Coreper en de Raad wordt verzocht om de bovenstaande algemene conclusies over "strafzaak" en de "bevoegde autoriteiten" te bevestigen, en met name:

- **dat "strafzaak" een ruime betekenis heeft, en ook de aan het strafproces voorafgaande fase omvat;**
- **dat, hoewel de autoriteiten die op grond van het kaderbesluit bevoegd zijn om op te treden in de meeste gevallen rechterlijke instanties (openbaar aanklagers, rechters) zijn, het niet is uitgesloten dat ook politieke autoriteiten die deelnemen aan de justitiële samenwerking, bevoegd zullen zijn om te handelen, conform het nationale recht en artikel 31 VEU;**
- **dat elke lidstaat moet kunnen bepalen welke autoriteiten bevoegd zijn om op zijn grondgebied op te treden op grond van het kaderbesluit, mits "rechtstreeks contact" tussen de bevoegde autoriteiten het grondbeginsel van de samenwerking in de context van dit kaderbesluit is;**
- **dat de lidstaten een of meer centrale autoriteiten kunnen aanwijzen die in een subsidiaire rol bijstand verlenen aan hun bevoegde autoriteiten in de context van het kaderbesluit.**

9. Wat de "procedure voor het opnemen van contact" betreft, waarmee een bevoegde autoriteit in een lidstaat contact opneemt met de bevoegde autoriteit in een andere lidstaat om te bevestigen dat er parallelle zaken lopen voor dezelfde feiten waarbij dezelfde perso(o)n(en) betrokken is/zijn, werd algemeen overeengekomen dat die procedure zeer flexibel moet blijven. Er dient geen formele kennisgeving te worden opgelegd, en er dienen geen formulieren te worden ingevuld en toegezonden.

Overeengekomen werd echter dat de bevoegde autoriteiten contact moeten opnemen op een wijze die schriftelijk kan worden vastgelegd.

Voorts werd voorgesteld dat het kaderbesluit een minimumpakket van inlichtingen moet voorschrijven die de autoriteiten op zijn minst moeten uitwisselen (zoals de beschrijving van de feiten, of nadere gegevens over de verdachte/beschuldigde), om vast te stellen of dezelfde feiten en dezelfde perso(o)n(en) onderwerp zijn van een strafzaak in twee of meer betrokken lidstaten; de concrete punten van dit minimumpakket zullen nog besproken worden door de voorbereidende instanties van de Raad.

Wat betreft de verplichting voor een autoriteit om te antwoorden op een mededeling van een andere autoriteit, werd afgesproken dat er een algemene verplichting om te antwoorden moet komen, al werd erkend dat zich uitzonderlijke situaties kunnen voordoen waarin de verlangde specifieke informatie niet kan worden verstrekt. De voorbereidende Raadsinstanties moeten de aard van die "uitzonderlijke situaties" nader onderzoeken en bepalen.

Men besloot dat er termijnen moeten komen om te antwoorden, maar die moeten wel flexibel zijn. Gesuggereerd werd hiervoor inspiratie te halen uit artikel 4 van het Rechtshulpverdrag van 2000.

Het Coreper en de Raad wordt verzocht de bovenstaande algemene conclusies over de "procedure voor het opnemen van contact" te bevestigen, met name:

- **dat er geen formulieren vereist zijn;**
- **dat de bevoegde autoriteiten echter met elkaar in contact moeten treden op een wijze die schriftelijk kan worden vastgelegd;**
- **dat de bevoegde autoriteiten een minimumpakket van inlichtingen verstrekken;**
- **dat er een algemene verplichting om te antwoorden is;**
- **dat er termijnen moeten komen om te antwoorden, die echter flexibel zullen zijn; hiervoor kan onder meer inspiratie gehaald worden uit artikel 4 van het Rechtshulpverdrag van 2000.**

10. In de bijlage bij deze nota treffen het Coreper en de Raad ter informatie twee modelbepalingen aan met onderdelen van enkele van de artikelen van het kaderbesluit.

Werkzaamheden van het Coreper/de Raad

11. Om de verdere werkzaamheden aangaande het ontwerp-kaderbesluit te vergemakkelijken wordt het Coreper/de Raad verzocht de conclusies over de specifieke kwesties in de punten 7, 8 en 9 te bevestigen.

Bepaling A

Doelstellingen

1. Dit kaderbesluit heeft ten doel nauwere samenwerking te bevorderen tussen de bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten waar strafzaken lopen, teneinde de efficiënte en goede rechtsbedeling te verbeteren.

2. Die nauwere samenwerking heeft ten doel:
 - a) te voorkomen dat tegen dezelfde persoon in verschillende lidstaten parallelle strafzaken worden gevoerd voor dezelfde feiten, hetgeen zou kunnen leiden tot twee einduitspraken (ne bis in idem-beginsel); en

 - b) tot overeenstemming te komen over een effectieve oplossing om de negatieve aspecten van een parallelle uitoefening van rechtsmacht in strafzaken te voorkomen.

Bepaling B

Onderwerp en werkingssfeer

Dit kaderbesluit stelt regels vast voor

- a) een procedure waarmee een bevoegde autoriteit van een lidstaat contact opneemt met de bevoegde autoriteit van een andere lidstaat om te bevestigen dat er parallelle strafzaken lopen voor dezelfde feiten waarbij dezelfde perso(o)n(en) betrokken is/zijn.

- b) de uitwisseling van informatie, via rechtstreeks overleg, tussen de bevoegde autoriteiten van twee of meer lidstaten waar parallelle strafzaken lopen voor dezelfde feiten waarbij dezelfde perso(o)n(en) betrokken is/zijn [indien zij reeds op de hoogte zijn van het bestaan van parallelle strafzaken].
